

no, ki je zrastle v tisti legi kot kmetovo vino, z raznimi umetnimi kletarskimi sredstvi tako zboljšati, da ima 9% alkohola in ga torej prodajati po 4 K in še dražje. Jaz imam n. pr. vinograd v Halozah. Poleg mene leži vinograd znanega ptujskega bogataša. Le ta je dobil jeseni od sladkorne centrale v Gradcu več meterskih stotov sladkorja za sladkanje mošta. Prosil sem tudi jaz, a kletarski nadzornik mi je prošnjo odbil, češ, da druga leta nisem rabil sladkorja, ga tudi letos ne dobim. Moj sosed prodaja vino liter po 4-5 K, a jaz bi ga moral prodati za 3 K, čeravno je oboje vino zrastle na dveh sosednjih parcelah. Ali je to pravica? Ali bo ptujski okrajni zastop protestiral proti nepravilno določenim vinskim cenam? Če ne, kaj naj storimo? — Odgovor: Dvomimo, da bi okrajni zastop v tem oziru kaj storil, ker sedijo v njem večinoma ptujski meščani, vinotržci in krčmarji. Vinogradniki ptujskega okraja naj napravijo vlogo na cesarsko namestnijo, v kateri se naj pritožijo proti enostranski sestavi dotične komisije. Stojte na stališču, da naj kmet določa cene za svoje pridelke, in ne meščani.

Zavoljo sladkornih kart. Iz ljubomerskega okraja nas vprašajo: Ali sme trgovka eni osebi karte samovlastno odvzeti in jih drugi izročiti? Ali sme pri 1 kg sladkorja odtegniti 10 dkg pod pretvezo, da se je mnogo sladkorja na železnici razgubilo? Pritožili smo se radi teh nedostatkov že na okrajno glavarstvo, katero je pritožbo odstopilo žandarmeriji v preiskavo. Do danes pa še nimamo nobenega odgovora. Kaj nam je storiti? — Odgovor: Trgovka pod nobenim pogojem nima pravice Vam karte odvzeti in jih drugim izročiti. Istotako tudi ne sme manjkati ne 1 dkg, še manj pa 10 dkg sladkorja. Če se je kaj sladkorja na železnici razgubilo, to odjemalcev nič ne briga. Skodo naj trgovce naznani tam, kjer je blago dobil. Ako so Vaše pritožbe pri okrajnem glavarstvu brezuspešne, obrnite se takoj na cesarsko namestnijo v Gradcu ali na c. kr. urad za ljudsko prehrano na Dunaju.

Zavoljo preložitve občinske ceste. Iz mariborskega okraja nas vprašajo: Del naše občinske ceste je vsled neprestanega deževja v tako slabem stanju, da je vsaka vožnja po tej cesti nemogoča. Z dvema posestnikoma sosednjih zemljišč se je občinski odbor zedinil, da prepustita proti nizki odškodnini zraven stare ceste toliko sveta, da se cesta preloži iz klanca na isto zemljišče. Ali moramo za preložitve občinske ceste imeti oblastveno dovoljenje? — Odgovor: Zadeva je čisto enostavna. Predno boste preložili cesto, napravite komisijski zapisnik, v katerem se dotični posestniki s podpisom zavežejo, da prostovoljno odstopijo dotični svet, a občina jim odstopi uporabo stare ceste, da si lahko tam posejejo travno seme. Zapisnik si naj občina in tudi posestniki dobro shranijo. Druga pot je, da se sprememba vpiše tudi v zemljiško knjigo, toda to stane denar.

Zavoljo pisem v Ameriko. Vojak nam piše: Kako naj pišem iz bojne črte svojim bratom v Ameriko, da bom imel vspeh? Večkrat sem že pisal, pa vselej brez uspeha. — Odgovor: Poštni promet med Avstrijo in Ameriko je že davno prekinjen. Sicer pa je tudi prepovedano, pisati iz fronte v tujino.

Razne novice.

Kako so nekje v Belikrajni lisice lovili. „D. N.“ poročajo: Odkar je vojska, imajo tudi lisjaki in lisice večjo prostost, vsaj menda znajo, da so naši lovci v vojski, naše puške pa pri glavarstvu, zato so pa toliko bolj predrzne in prihajajo večkrat po svoj plen kar v selo. Stari lisjak je dobro vedel, da ima naš Bregar lepe in debele kokoši in kokote, vsaj jih je večkrat videl, kako so se pasle pod njegovo hišo, zato se mu je zahotelo po njih. Vedel je pa tudi dobro, da spijo nad svinjako in si je mislil, samo dober skok, pa sem na svinjaku in mastna kokošja pečenka mi ne uide. Pa se priplazi po noči tiho pod svinjak in skoči nanj — da zna dobro skakati, je znano, vsaj spada v pasjo vrsto — toda se je zmotil. Ker svinjak ni bil popoden, skočil je namesto na svinjak — v svinjak. Z njim vred pa je padla od samega straha tudi kokoš. Kako blizu je imela zdaj zvitorepka svojo pečenko. Samo skočila bi bila nanjo in ji zavila vrat, pa bi se mastila z njo. Toda tega ni storila, ker si je mislila, kokoš bi zakrevčala in me izdala. Ko jutraj naš gospodar Bregar vstane in gre mimo svinjaka, začuje v njem nenavaden glas in si misli, kaj bi neki bilo to. Ko odpre malo vrata svinjaka, zapazi v njem v enem kotu lisico, v drugem pa kokoš. Hitro gre povedat svoji družini, kako nenavadnega gosta so dobili ponoči v hlev. Mož je pa tudi hitro naredil načrt, kako bodo vjeli sovražnika kokoši in kokotov. Svojima hčerama, Marici in Katiji, da vsaki motiko v roke, in jima naroči: Jaz bom svinjak odprl in ko skoči iz njega lisica, pa ji z motiko glavo odsekajte. In ko res odpre vrata, tedaj skoči ven — in hči ji odseka glavo. Toda komu? Kokoši! Pa so imeli tisti večer pri Bregarju dobro večerjo: kokošjo pečenko. Kaj pa lisica? Ta je ostala v kotu in si je mislila: naj poskusi najprvo kokoš svojo srečo in če ta odnese srečno svojo glavo in kožo, bom z drugim skokom pa jaz iz svinjaka. Toda naš Bregar ni odprl drugih vrat, ker se je bal, da mu morda še lisica popihla iz njega. Vzel je rajši roglje ali gnojne vile in je od zgoraj ubil lisico.

Najnovejša poročila.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, 2. maja.

Severno od ceste ob reki Ojtoz v Moldavi so naši odbili ruski sunek. Sicer na nobenem boljšiču nič novega.

Naša pomorska letala so dne 30. aprila uspešno napadla pristaniške naprave v Valoni.

Nemško poročilo.

Berolin, 2. maja.

Francoski bojišče: Južno od Yperna bojno delovanje oživelo. Artilerijski ogenj zopet živahnejši. Ob Aisni ponovni silni napadi francoskih poizvedovalnih čet. V Sampaniji bili dne 30. aprila hudi boji. Nemci odvzeli Francozom 400 vjetnikov. Sovražni sunki skoro povsod ponesrečili.

Macedonsko bojišče: Živahnejši boji v kolenu Črne in na zahodnem bregu Vardarja.

Naš cesar za šolsko mladino.

Naš cesar je poslal naučnemu ministru sledeče lastnoročno pismo: V prosti naravi sem včeraj, dne 1. majnika, videl 2400 dunajskih šolskih otrok pri mladinskih igrar, vojaških in telovadnih vajah. Ter slišal izbornu petje iz mladih grl. V zadovoljstvo mi je, da tudi šola pripoznava potrebo, da se šolska mladež tudi telesno razvija. Izrekam Vam in učiteljskemu osebju, katero v tako težavnih razmerah pospešuje telesni razvoj naše učeče se mladine, ki je najdragocenejši zaklad države, svoje priznanje in zahvalo.

Admiral Njegovan načelnik mornariškega odseka.

Na Dunaju je dne 28. aprila umrl podadmiral pl. Kailer, načelnik mornariškega odseka vojnega ministrstva. Za njegovega naslednika je cesar imenoval mornariškega poveljnika admirala Maksimilijana Njegovan. Admiral Njegovan je torej sedaj poveljnik naše mornarice in načelnik mornariškega odseka.

Nemški kancelar o miru.

Iz Berlina se poroča, da bo nemški kancelar Bethmann-Hollweg danes, dne 3. maja, podal važno izjavo o vojnem položaju, vojnih ciljih Nemčije in o miru.

Ruski vojaški odbori na fronti.

Ruski vojni minister je izdal ukaz, ki določa, da si mora vsaka armadna skupina, vsak polk, in vsaka stotinja izvoliti odbor, ki bo imel nalogo, skrbeti za red med vojaštvom, za prehrano vojaštva in ki bo nadzoroval vsako zlorabo poveljnikov na pram moštvo. Odbor bo tudi razsojeval o sporih med častniki in nadzoroval volitve za odposlance vojaštva v ustvodažno skupščino.

Angleži izgubili nad 100.000 mož.

Iz Zeneve v Švici se poroča, da izkazujejo angleški seznamki o izgubah v času od 16. do 30. aprila 101.703 mož, med temi 36.140 padlih. Toliko je torej stala Angleže sedanja ofenziva.

General Petaine francoski vrhovni poveljnik.

Iz Pariza se poroča: Dosedanji vrhovni poveljnik angleško-francoskih armad na francoskem bojišču, general Nivelle, je odstavljen. Kot vzrok se navaja, da ogromne angleško-francoske izgube na tem bojišču niso v nobenem razmerju z uprav malenkostnimi uspehi angleško-francoskih armad v tej ofenzivi. Za naslednika mu je imenovan general Petaine.

Pol milijona Amerikancev pod orožje.

Iz Londona se poroča, da bodo Združene države Severne Amerike na podlagi splošne vojaške obveznosti poklicale dne 1. septembra t. l. pol milijona mož pod orožje.

Bombe na Vilo Vicentino.

Dne 29. aprila zvečer je priplul oddelek našega zračnega brodogoja nad krajem Vilo Vicentino (blizu izliva Soče) in metaj z dobrim uspehom bombe na italijansko vojaško taborišče in na druge vojaške naprave. Vsa naša letala so se vrnila nepoškodovana. Kmalu nato sta metala dva sovražna zrakoplova bombe na naselbine pri Trstu brez vsakega uspeha.

Z očetom sta se sešla. Metod Lesjak, doma od Sv. Jurija ob južni žel., sedaj na italijanski fronti, nam piše, da se je ob letošnjih velikonočnih praznikih na fronti nenadoma in popolnoma nepričakovano sešel s svojim očetom. Videl ga ni, odkar je oče vjak. To je bilo veselo svidenje!

Govoril je 38 jezikov. Nedavno je cestna železnica v Brnu na Moravskem povzela češkega pisatelja Františka Vymazal. Pokojnik je znal 38 raznih jezikov, a živel kot samotar in se ogibal ljudi. Preživljal se je kot korektor (popravljalec stavljenih vrst) v neki tiskarni.

Konjska mrhovina ga je obogatila. Zid Goldberger v Pragi je na zvit židovski način dobival mrhovino erknjenih koni iz konjske bolnišnice v Dejcu pri Pragi. Zid je delal iz mesa klobase in meso tudi prekajal in primeroma drago prodajal. Goldberger je svoj čeden „kšeft“ uganjal celo leto, predno so mu oblasti prišle na sled. Dokazano baje je, da je napravil nad 300.000 K čistega dobička. Goldbergerja so zaprli.

Pegasti legar v Turčiji. Po vsej Turčiji razsaja pegasti legar. V prvi polovici meseca aprila je umrlo samo v Carigradu 719 oseb na tej bolezni. Poprečno umrje sedem odstotkov vseh oseb, ki zbolijo na pegastem legarju.

Kako se množe muhe? Profesor O. Honard je izračunal, koliko potomcev bi imela muha, ki zleže štirikrat po vrsti po 120 jajčec. Iz teh jajčec se izležejo v desetih dneh muhe. Muha, ki je zlegla dne 1. junija prvokrat jajčeca, bi imela dne 10. junija že 480 potomcev, dne 20. junija 57.600, dne 30. junija 6.912.000, dne 10. julija 829.440.000, dne 20. julija pa že 99.532.800.000.

Izbirčnost ljudozrcev. Že večkrat so razpravljali listi o čudnem dejstvu, da večina afrikanjskih ljudozrcev ne mara za meso belokožca. Ko so pred par leti umorili ljudozrca na Novi Gvineji nemškega mineraloga Vernerja, ne da bi ga snedli, je bilo dosti pisanja o tem. Ameriški listi so trdili, da se boji Afričan uživanja belokožčevega mesa, da ne bi prišel vanj belokožčev duh; saj je pravi namen divjakov, če povzijejo svoje pobite sovražnike, ta, da pride vanje moč, katero je imel živeči sovražnik. Tem trditvam je ugovarjal ameriški pisatelj Hoffmann, ki je pojasnil, da ljudozrcom belokožčovo meso ne diši, ker vsled uživanja slanih jedi in dišav nima dobrega okusa. V časopisu „Liberia“, ki je izkajal v ljudovladu istega imena v Afriki, je bil objavljen nek recept, kako naj se napravi belokožčovo meso, da bo užitno: „Belokožec je užiten samo, če ga dobiš živega v roke. Tega postavi do vratu v tekoč potok, za vrat mu naveži votlih buč, da ne utone. Tri dni naj ostane v vodi, jesti ne dobi ničesar, pije lahko. Tako izluženo meso je za silo užitno.“ — Vsak afriški ljudozrca si opili sekance takoj potem, ko je prvič jedel človeško meso.

Udomačen divji golob. Stotnik Singler, poveljnik neke naše baterije, je pri rekonosciranju neke postojanke ob Dunajcu v Galiciji v pomladi 1915 našel težko ranjenega divjega goloba. Zanesel ga je v baterijo in ga tam zdravil toliko časa, da je žival popolnoma okrevala. Majnika meseca leta 1915 je moral baterija odriniti iz Galicije na primorsko bojišče. V Tarnovem je baterija stopila v vlak. Stotnikov sluga je vzel goloba s seboj v železniški voz. Golob je večkrat poletel med vožnjo skozi okno, se vsedal na streho železniškega voza, letal naokoli in se zopet vračal v voz. Prišel je z baterijo v Bovec. Ko je baterija morala oditi pred Gorico, jo je golob zvesto spremljal. Ko je šel stotnik nekega dne iz Gorice v Volčjodrago, je golob ves čas letel z njim. Golob je še danes pri bateriji v strelni postojanki. Živež si išče sam.

Kje največ štedijo? List „Gazette de Holland“ prinaša statistiko o tem, kje štedijo prebivalci najbolj. Na podlagi izkazov posojilnic in hranilnic pride omenjeni list do zaključka, da v Avstriji najbolj štedijo, ker tu pride na vsakega prebivalca 220 K vlog. Na Ogrskem je že slabše, tam pride povprečno le 190 K na enega prebivalca. Druge dežele pa so v veliki razdalji. V Franciji prištedi posameznik letno 145 K, v Belgiji 142 K, na Angleškem 128, v Italiji 127 in na Holandskem 114.

Tat v cerkvi. Dobremu kmetu v švicarskem Oberlandu je bilo ukradenih več koz. Šel je k župniku, da se posvetuje z njim o načinu, kako priti tatu na sled in dobiti koze nazaj. Župnik je bil sicer smatran za čudaka, a je bil zelo prebrisane glave. Pomislil je nekoliko, potem pa rekel, da prevzame na se obveznost prisiliti tatu, da se pokaže. Drugi dan je bila nedelja. Kakor po navadi je bilo vse vaško prebivalstvo pri sv. maši. Ko je bilo vse končeno in preden so verniki začeli vstajati s svojih mest, se je duhovnik obrnil pred oltarjem in jim namignil, češ, da jim ima še nekaj važnega povedati. Vsi so ubogali. Toda kljub temu je župnik zavpil: „In zakaj vendar ne sedite vsi, kakor sem vam naročil?“ — „Sedimo, sedimo“, so šepetali po cerkvi. — „Zdi se mi, da ne“, je odgovoril župnik, „oni, ki je ukradel koze Petru Staufenu, še ne sedi.“ — „Da, da“, se je oglasil kmet iz zadnjih cerkvenih klopi, „tudi jaz že sedim...“

Visoka redka starost. Policiji v Moskvi se je predstavil neki Noškin, star 132 let, ki hoče obiskati svojo 82 let staro hčer. Noškin se je še udeležil vojne leta 1812. Tudi Noškinova žena še živi in je stara 123 let.